

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/22/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117220565
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2117220565.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci navrhovateľa: O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., V., proti oprávnenej osobe: O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, V., o zrušenie výživného k plnoletému dieťaťu takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť otca O. F., nar. XX.XX.XXXX k synovi O. F., nar. XX.XX.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 8P/29/2016 - 74 zo dňa 06.03.2017 vo výške 50,-€ mesačne, odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Otec je povinný zaplatiť oprávnenému O. F., nar. XX.XX.XXXX, nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 200,-€ Eur za obdobie od 01.09.2017 do 31.12.2017, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 02.10.2017 sa navrhovateľ ako povinná osoba domáhal zrušenia výživného na syna ako oprávnenú osobu. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom okresného súdu v Trnave č. k. 8P/29/2016 - 74 zo dňa 06.03.2017 bol jeho syn, v čase podania návrhu ešte maloletý, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičom, O. a V. F., Navrhovateľ bol súdom zaviazaný prispievať na výživu syna mesačne sumou 50,-€ na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Syn ukončil svoje štúdium v júni 2017, vyučil sa za zámočníka a už ďalej nepokračuje v štúdiu. Da XX.XX.XXXX dosiahne plnoletosť. Preto žiadal po vykonanom dokazovaní vydať rozsudok o zrušenie vyživovacej povinnosti otca ako osoby povinnej k synovi ako osobe oprávnenej.

2. Súd dňa XX.XX.XXXX, po dovŕšení plnoletosti, vyzval oprávnenú osobu, aby sa k podanému návrhu písomne vyjadril. Oprávnená osoba sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré riadne a včas predvolal účastníkov a ktoré vykonal v súlade s § 111 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej len „C.s.p.“) v neprítomnosti navrhovateľa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom oprávnenej osoby, výsledkami elektronických lustrácií v databáze Sociálnej poisťovne, pripojeným rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8P/29/2016, a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

5. Syn ako oprávnená osoba uviedol, že súhlasí s návrhom otca na zrušenie vyživovacej povinnosti. Otec žije v súčasnosti v J., žije tam už dlhšie, jeho adresu nevie. V júni 2017 ukončil štúdium na strednej odbornej škole Trnava, odbor strojár. Išlo o 2-ročné štúdium bez maturity. V súčasnosti je evidovaný na

Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave (ďalej len „ÚPSVaR TT“) ako nezamestnaný. Nevznikol mu nárok na žiadnu dávku v hmotnej núdzi ani na podporu v nezamestnanosti. Od júna do decembra 2017 je úplne bez príjmu. Živil ho starí rodičia, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. 05.12.2017 má nastúpiť do PSA Citroen Peugeot v Trnave na pozíciu robotník - obsluha prístrojov. Bol tam na pohovore minulý týždeň v stredu, 29.11.2017, kde mu povedali, že ho zoberú. Zárobok bude mať cca 700-750,-€ v hrubom. Vybavuje si bývanie na ubytovni v Zavare, mal by tam tiež nastúpiť od zajtra. Nemá žiadne doklady preukazujúce ním uvádzané skutočnosti, výzva súdu mu bola doručená, ale moc to nečítal. Ubytovanie si bude hradiť sám, prvý mesiac ubytovanie má zadarmo, druhý mesiac 60,-€, od tretieho mesiaca 90,-€. Prvú výplatu bude mať v januári 2018. Dovtedy mu budú pomáhať starí rodičia, sem-tam aj mama. Od otca výživné nedostal od septembra 2017, od mamy výživné dostáva. Preposiela ho ÚPSVaR TT. To znamená, že otec mu nezaplatil k dnešnému pojednávaniu vrátane decembrového výživného 200,-€. Tieto peniaze mu otec podľa rozsudku má platiť. Nakoľko bude mať od januára 2018 príjem, súhlasí s tým, aby súd zrušil povinnosť otca prispievať mu na výživu od právoplatnosti rozsudku. Pracovnú zmluvu doručí súdu dodatočne, v lehote 10 dní, keďže ju zajtra podpisuje.

6. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 8P/29/2016 - 74 zo dňa 06.03.2017 vyplýva, že súd zveril oprávnenú osobu, vtedy maloleté dieťa, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, ktorí boli povinní vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávali rodičia a mali právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Zároveň súd uložil povinnosť matke Z. F., nar. XX.XX.XXXX a otcovi O. F., nar. XX.XX.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa na účet príslušného ÚPSVaR TT, vždy do 15.dňav mesiaci vopred, pričom matke určil povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa podľa osobitného zákona a otcovi určil povinnosť vo výške 50,-€ mesačne; týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 19P/25/2011 - 61 zo dňa 21.05.2012 v časti zverenia maloletého dieťaťa a v časti výživného. Súd styk rodičov s maloletým dieťaťom neupravil.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 78 ods. 1, 2 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

11. Podľa § 121 C.m.p., rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Súdne rozhodnutia o výživnom na plnoleté dieťa možno zmeniť alebo zrušiť len na návrh a súčasne len vtedy, ak sa zmenili pomery, t. j. okolnosti rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti (§ 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine). Bez návrhu môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené len vtedy, ak ide o výživné na maloleté dieťa. I keď je možné súdne rozhodnutie o výživnom na plnoleté dieťa zmeniť prípadne zrušiť len na návrh, neznamená to, že by k zmene pomerov (k zníženiu alebo zrušeniu vyživovacej povinnosti) nemohlo dôjsť od okamihu, kedy nastala zmena pomerov, a teda i pred podaním návrhu. Naopak z § 78 ods. 1 Zákona o rodine a z § 121C.m.p. vyplýva, že k zmene súdneho rozhodnutia o výživnom (zníženie alebo zrušenie vyživovacej povinnosti) je treba pristúpiť (na rozdiel od určenia výživného, ktoré možno priznať len odo dňa začatia konania, ak nejde o výživné

na maloleté dieťa) vždy od okamihu, kedy sa zmenili pomery. Rozhodujúca pre zrušenie vyživovacej povinnosti u plnoletého dieťaťa je teda iba zmena pomerov a nie deň podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 473/2012 zo dňa 18. septembra 2012 vyplýva, že „§ 163 ods. 1 OSP (pozn. súdu v súčasnosti § 121 C.m.p. resp. § 231 C.s.p.) vymedzuje okamih, od ktorého pri absencii osobitnej právnej úpravy možno zmeniť rozhodnutie súdu v dôsledku zmeny pomerov. Výklad § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona o rodine pripúšťa aj takú interpretačnú alternatívu, že § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona o rodine neobsahujú osobitnú úpravu doby, na ktorú možno uplatniť zmenu pôvodného rozhodnutia v prípade, ak sa navrhuje zrušenie, prípadne zníženie vyživovacej povinnosti. Z uvedeného potom vyplýva, že právna úprava, ktorá danú situáciu upravuje, je obsiahnutá v § 163 ods. 1 OSP.“

14. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu do času, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť (samo uspokojovať svoje potreby). Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom nadobudnutie takejto schopnosti dieťaťa nie je viazané na vek dieťaťa, a teda je prípustné, aby k zániku vyživovacej povinnosti rodiča z uvedeného dôvodu došlo (výnimočne) aj vo vzťahu k maloletému dieťaťu. V prípade, ak však výživné na dieťa bolo určené súdnym rozhodnutím, len nadobudnutím samotnej schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, nezaniká automaticky vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu (vo väčšine prípadov k plnoletému), ale je potrebné, aby o zrušení vyživovacej povinnosti rozhodol súd. Súd rozhodne o zrušení vyživovacej povinnosti, ak má v konaní preukázanú zmenu pomerov, t. j. okolností rozhodujúcich pre ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti. Pri rozhodovaní o zrušení vyživovacej povinnosti je súd povinný zobrať do úvahy všetky osobitosti posudzovanej veci.

15. Výživné určené súdnym rozhodnutím možno zrušiť, ak došlo k zmene pomerov, pričom nie je rozhodujúci deň podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti na súd. Vyživovaciu povinnosť rodiča k plnoletému dieťaťu možno zrušiť aj spätne. Navrhovateľ ako osoba povinná neuviedol, od ktorého dňa žiada zrušiť súdom určenú povinnosť prispievať na výživu pôvodne maloletého, oprávneného dieťaťa. Oprávnený na pojednávaní uviedol, že k zmene jeho pomerov došlo, keď ukončil štúdium na strednej škole, v dôsledku čoho sa mylne domnieval, že k zrušeniu vyživovacej povinnosti otca k nemu ako synovi má dôjsť od toho času a preto aj výživné, ktoré mu bolo z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zaslané v mesiacoch september až november 2017 - v čase pred dovŕšením plnoletosti - vrátil prevodom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Zároveň počas tohto obdobia bol výživou odkázaný na starých rodičov a na výživné poukazované od matky prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Z výsluchu oprávneného mal súd preukázané, že dňa 29.11.2017 bol na pohovore v spoločnosti PSA Citroen Peugeot v Trnave s dojednaním nástupu do zamestnania odo dňa 05.12.2017 a predpokladanou prvou vyplatenou mzdou v januári 2018. Z takto vykonaného dokazovania mal súd za to, že k zmene pomerov v schopnosti syna/oprávnenej osoby sám sa živiť, pre ktoré možno zrušiť súdne rozhodnutie o výživnom, došlo, avšak táto zmena nenastala v čase podania návrhu otca ako osoby povinnej. K zmene pomerov došlo v čase rozhodovania súdu (04.12.2017), keď oprávnený uviedol, že dňa 05.12.2017 nastupuje do zamestnania na pozíciu, ktorú opísal ako prácu, na ktorú sa teší a neplánuje v skúšobnej dobe pracovný pomer skončiť. Preto súd návrhu otca so súhlasom syna vyhovel, zrušil súdom určenú vyživovaciu povinnosť otca k synovi, a to dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. K zrušeniu povinnosti otca prispievať na výživu syna od skoršieho dátumu, napríklad od podania návrhu otca na súd (02.10.2017) alebo odo dňa dovŕšenia plnoletosti syna (03.11.2017) súd nezistil žiadne osobitné dôvody, z ktorých by bolo možné ustáliť zmenu pomerov na strane oprávneného syna. Otec odôvodňoval návrh výlučne okolnosťami na strane syna, teda zmenou pomerov na strane oprávnenej osoby, nie zmenou pomerov na strane povinnej osoby. Záverom súd uvádza, že charakteristickým znakom vyživovacej povinnosti je jej elasticita, čo znamená, že vyživovacia povinnosť sa v prípade zmeny pomerov, aj keď došlo k jej zániku, môže znovu obnoviť.

16. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2017 do 31.12.2017, počas ktorého bol syn odkázaný na výživu, je otec povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

17. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu; účastníci konania ani o náhradu trov nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.